

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4

ความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายวิชา ว22194 วิทยาการคำนวณ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 2

หน่วยกิจ 0.5 เวลาเรียน 20 ชม./ภาคเรียน

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ว 4.2 ม.2/4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบ สร้างและแสดงสิทธิในการเผยแพร่ผลงาน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายของความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น และต่อสังคมเมื่อมีการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกต้อง (K)
- สืบค้นวิธีการกระทำเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น และต่อสังคมเมื่อมีการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศได้ (P)
- สนใจใฝ่เรียนรู้ในการศึกษาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีความรับผิดชอบ เช่น ตระหนักถึงผลกระทบในการเผยแพร่ข้อมูล	พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีทั้งการใช้งานเพื่องานส่วนตัว หรือใช้งานเพื่อส่วนรวม ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการใช้งานแบบใดก็ตามล้วนแล้วแต่ต้องมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อการใช้งานทั้งความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น และต่อสังคม

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. ความสามารถในการสื่อสาร - ทักษะการสื่อสาร - ทักษะการแลกเปลี่ยนข้อมูล	1. มีวินัย รับผิดชอบ 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน
2. ความสามารถในการคิด - ทักษะการคิดวิเคราะห์	
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา - ทักษะการสังเกต	
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต - ทักษะการทำงานร่วมกัน	
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี - ทักษะการสืบค้นข้อมูล	

6. กิจกรรมการเรียนรู้

 วิธีการสอนโดยเน้นรูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es (5Es Instructional Model)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engagement)

1. ครูถามคำถามประจำหัวข้อนักเรียนว่า “เมื่อต้องใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับผู้อื่น จะต้องทำอย่างไร เพื่อรักษาความเป็นส่วนตัว และไม่สร้างความเดือดร้อนต่อส่วนรวม”

(แนวตอบ : นักเรียนตอบตามความคิดเห็นของตนเอง โดยคำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน เช่น ต้องมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคม)

2. ครูอธิบายกับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีทั้งการใช้งานเพื่องานส่วนตัว การใช้งานเพื่อส่วนรวม และการใช้งานร่วมกับบุคคลอื่น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการใช้งานแบบใดหรือลักษณะใดก็ตามล้วนแล้วแต่จะต้องมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ”

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Exploration)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน เพื่อพูดคุยกันถึงความรับผิดชอบต่อตนเองเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากนั้นบันทึกคำตอบลงบนสมุดประจำตัว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อตนเองเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมอภิปรายร่วมกันในห้องเรียน
3. นักเรียนศึกษาความรู้เสริมจากเนื้อหาเพื่อขยายความรู้ของผู้เรียน (Com Sci Focus) เรื่อง Log in และ Password
4. นักเรียนศึกษาความรับผิดชอบต่อตนเองเมื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากหนังสือเรียนรายวิชา **พื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ม.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย** และสังเกตตัวอย่างความรับผิดชอบต่อตนเองที่สามารถทำได้
5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนนั้นหรือให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตที่เครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเอง
6. ครูทบทวนเนื้อหาการเรียนเมื่อชั่วโมงที่แล้วเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อตนเองเมื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน (กลุ่มเดิม) เพื่อพูดคุยกันถึงความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น และต่อสังคมเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนักเรียนศึกษาเนื้อหาจากหนังสือเรียนหรือสืบค้นเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตที่เครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเองและให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นและต่อสังคมที่สามารถทำได้
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น และต่อสังคม พร้อมอภิปรายร่วมกันในห้องเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explanation)

9. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศว่า **“ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ควรมีจรรยาบรรณในการใช้งานดังนี้”**
 - 1) ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายหรือละเมิดผู้อื่น
 - 2) ต้องไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
 - 3) ต้องไม่สอดแนมหรือเปิดดูแฟ้มของผู้อื่น
 - 4) ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร

- 5) ต้องไม่ใช่คอมพิวเตอร์สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ
- 6) ต้องไม่คัดลอกโปรแกรมผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์
- 7) ต้องไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
- 8) ต้องไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- 9) ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคมอันติดตตามาจากการกระทำ
- 10) ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบ กติกา มารยาท”

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Elaboration)

10. นักเรียนทำใบงานที่ 4.3.1 เรื่อง ความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
11. ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมกับอภิปรายร่วมกันในห้องเรียน
12. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนนั้น

Note

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน

- มีทักษะการทำงานร่วมกันโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานหรือการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันภายในกลุ่ม
- มีทักษะการสืบค้นข้อมูล โดยให้นักเรียนแต่ละคนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบเสาะหาความรู้ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย
- มีทักษะการสังเกต โดยให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างความรับผิดชอบต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคมที่สามารถทำได้จากหนังสือเรียน เพื่อนำไปปรับใช้ในการเรียนได้อย่างเหมาะสม
- มีทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยให้นักเรียนพิจารณาเนื้อหาจากการสืบค้นหรือศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ขั้นสรุป

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluation)

1. ครูประเมินผลนักเรียนจากการสังเกตการตอบคำถาม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การทำกิจกรรมกลุ่มด้วยความตั้งใจ และการทำใบงาน
2. ครูตรวจสอบความถูกต้องการทำใบงานที่ 4.3.1
3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 ประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1) ความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ	- ตรวจสอบงานที่ 4.3.1	- ใบงานที่ 4.3.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ม.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย
- 2) ใบงานที่ 4.3.1 เรื่อง ความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) เครื่องคอมพิวเตอร์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องคอมพิวเตอร์
- 2) อินเทอร์เน็ต

ใบงานที่ 4.2.1

เรื่อง ความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกสิ่งที่คุณควรกระทำต่อความรับผิดชอบต่าง ๆ เมื่อมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (อย่างน้อย 3 รายการ)

ความรับผิดชอบต่อตนเอง

ความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น

ความรับผิดชอบต่อสังคม

เรื่อง ความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกสิ่งที่คุณควรกระทำต่อความรับผิดชอบต่าง ๆ เมื่อมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (อย่างน้อย 3 รายการ)

ความรับผิดชอบต่อตนเอง

- ใช้งานบัญชีผู้ใช้เฉพาะของตนเองเท่านั้น
- ไม่ติดตั้งหรือใช้ซอฟต์แวร์ที่ผิดกฎหมาย
- ไม่แจกจ่ายข้อมูลส่วนตัวให้บุคคลอื่นทราบ
- ไม่แสดงหรือไม่เข้าเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม
- หมั่นตรวจสอบ ดูแลระบบคอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ

ความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น

- ไม่พยายามใช้งานบัญชีของบุคคลอื่น
- ไม่คัดลอก หรือนำเสนอผลงานของผู้อื่นที่ไม่ใช่ของตนเอง
- ไม่เปลี่ยนแปลงแก้ไข ย้าย หรือลบไฟล์ของผู้อื่น
- ไม่ข่มขู่ คุกคาม หรือหลอกลวงผู้อื่น
- ไม่ส่งอีเมลที่ไม่เหมาะสม หรือสิ่งที่จะเกิดอันตรายต่อคอมพิวเตอร์ให้บุคคลอื่น

ความรับผิดชอบต่อสังคม

- ไม่พยายามเข้าถึงเครือข่ายใดๆ ที่ไม่ได้รับอนุญาต
- ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับขององค์กร
- ไม่เปิดอีเมล ไฟล์ หรือโปรแกรมที่ได้รับมาจากแหล่งที่ไม่รู้จัก
- ไม่นำข้อมูลสารสนเทศขององค์กรไปเผยแพร่
- ไม่เจาะระบบ เข้าสู่ระบบงาน ขโมย คัดลอก โอนย้าย หรือแก้ไขปลอมแปลงข้อมูล

